

MELİKŞAH KÖYÜ

Cavit ORAL

Melikşah köyü, Ankara'nın Çubuk ilçesine bağlıdır. Çubuk'un 15 km. Güneybatısında Hamamtepe'nin doğu eteği üzerinde kurulmuştur. Ankara - Çubuk şosasına 7 km. uzaktadır.

Köyün adına halk arasında "Milişke,, de denir. Anlatıldığına göre köyün adı, iki ayrı semt isminin birleştirilmesinden meydana gelmiştir. Bunlardan biri Melikler, diğeri de Şahlar. Melikler ile Şahlar, bir zamanlar iki ayrı köyün, daha doğrusu iki ayrı kabilenin adları imiş. Melikler, köyün bugünkü bulunduğu yerin güney doğusunda; Şahlar da köyün bulunduğu yerde ve biraz da kuzey batısında otururlarmış.

Şahlar kabilesi, zamanında, çevresine göre, ileri bir medeniyete sahip olmuşlar. Buldukları yere iyi bir şekil vermeğe çalışmışlar. Kalabalık nüfusu ve düzgün yolları ile bayındır bir halde imiş. Melikler de sonradan Şahlar'ın bulunduğu yerin 2 km. güneydoğusuna, önce çadır kurarak sonra da bina yaparak yerleşmişler. İlk zamanlar, bu iki kabile biribirleri ile iyi geçinirlerken, sonraları araları açılmış. Şahlar, Melikler'i buldukları yerden kovmak istemişler. Tam bu sırada doğudan gelen Timur orduları, Çubuk ovasında bulunuyorlarmış. Bu zamanda iki yabancı unsur arasında kalan Melikler, Timur'un ordusuna katılarak Şahlar üzerine saldırmışlar. Böylece, Şahlar kabilesi ve kasabası tamamiyle yok olmuş. Halkın bir kısmı esir olmuş, bir kısmı ölmüş. Söylenildiğine göre, bir kısmı da kaçıp dağılmış.

Bu kavgadan sonra iki kardeş olan Melikler, Şahlar'ın bulunduğu yere 1,5 km. kadar daha yaklaşıyorlar ve buraya yerleşiyorlar. Eski şahlar köyünün kurulduğu yerde ondan sonra hiçbir hareket görülüyor. Bu köyden sağ kalanların da nereye gittikleri belli değildir. Yalnız, kasabanın yanındaki ılık su kaynağının üzerini düşman saldırışı karşısında toprakla örtterek bırakıp gittikleri anlatılıyor.

Soğuk su olarak bir çeşmesi vardır. Bu su, eski kasabanın su ihtiyacını sağlayacak durumda olmadığından sıcak su kaynağından faydalanıldığı anlaşılıyor.

Söylenildiğine göre, Çubuk ilçesinin bucak merkezi olduğu sıralarda bucak müdürü köyleri gezmiye çıkmış, Melikşah köyüne geldiği zaman köyün yakınında

kubbemsi bir yer görmüş. Bu durum, bu-
cak büdürünün dikkatini çekmiş ve orasını kazdırmaya başlamış. Birkaç metre kazdırdıktan sonra sıcak su meydana çıkmış. Sonra Hasan Baba isminde birisi de sıcak su kaynağının eskiden yapılmış olan deposunu tamir ettirerek üzerine çatı yaptırmış ve kiremit örttürmüştür.

Daha sonraları muhacir olarak gelip yerleşen komşu köylerden İkipınar köylüleri, gece gizlice sıcak su deposunun tahta aksamını sökerek taşımışlar. O gündenberi sıcak suya gerektiği gibi önem verilmemiş; öylece bırakılmıştır. Bugün ismi, "hamam,, diye anılmaktadır. Arasına da yıkanmağa gidenler bulunmaktadır.

Şahlar, ortadan kalktıktan sonra Melikler, Şahların bulunduğu yere bir buçuk kilometre kadar yaklaşmışlardır. Bu yeni yerleşme yerinde o zamandan sonra 1924 yılına kadar kalarak 25 hane oluyorlar. 1924 yılında köyün yakınındaki dereden akan suyun taşması ve birkaç evi yıkmış ile köy bugünkü bulunduğu yere taşınmıştır. Önce su baskınına uğrayan köylüler, yeni yaptırdığı evi, köyün eski bulunduğu yere değil, bugün bulunduğu (yani eski Şahlar'ın bulunduğu) yere yapmışlardır. Sonra da yeni köy yerinin iyiliğini gören diğer köylüler, evlerini buraya taşımışlardır. Eski köy yerini de tarla yapmışlardır. Köy, bugün 35 hanedir. Birkaç yıldır komşu köylerden gelip buraya yerleşen köylüler de vardır. Böylece köy, tam bir köy karakterini almış ve adına da Melikler ile Şahlar birleştirilerek "Melikşah,, denmiştir.

Melikşah köyünün yeni kuruluş yeri, Çubuk ovasındaki birçok köylerin kuruluş yerinden daha iyidir. Ovanın batı yönünde tepelerin başladığı yerde kurulmuştur. Hamamtepe'nin sırtı üzerindedir. Hamamtepe, yukarda da belirtildiği gibi, sıcak su kaynaklarının bulunduğu tepedir. Bu tepede 3 tane sıcak su kaynağı vardır. Köylüler bunların yalnız köyün bitişiğinin de olanından istifade ederler. Diğer ikisi boşa akmaktadır.

Köy, yeni yerleşme yerine kurulduğu zaman pek te gelişigüzel kurulmamış. Bir sıra, bir plân gözetilmeğe çalışılmış. Her evin bitişiğinde bir avlusu, bir kaç dönüm de bahçesi vardır. Bahçelerin kenarlarına

meyva, yolların kenarlarına da kavak ağaçları dikilmiştir. Bu hali ile köy, bir kasaba manzarası almakta ve eski Şahlar kasabasının tekrar canlandığı hatırlanmaktadır. Tabii bu köyün Şahlar'dan farkı, o kadar kalabalık olmaması, dolayısıyla de yapı ve imar işinin teşkilâtli bir şekilde ele alınmamasıdır.

Bahçelerde çeşitli sebze ve meyvalar yetiştirilmektedir. Bahçelerinden sağlanan sebze ve meyvalar, kendi ihtiyaçlarını karşıladıktan başka, Çubuk pazarına da satmaya götürürler. Yalnız bu yıl köye fazla dolu yağması, bahçelerdeki sebze ve meyve verimini düşürmüştür. Köylü, kendi ihtiyacını güç temin edebilecek bir duruma düşmüştür.

Köyün işi ziraatçılıktır. Her aile kendine ve kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek derecede ürün kaldırır. Arazi yeter derecededir. Hattâ diğer köylerden yakın zamanlarda gelmiş yerleşmiş 4 aile vardır. Yine köy ailelerinin kendi ihtiyaçlarına yetecek kadar da sığır ve koyunu vardır. Bu durumu ile köylüler, dışardan yalnız, sabun, şeker, zeytinyağı, gaz v.s. gibi bakkaliye eşyası ile giyim için Sümerbank mallarından başka hiçbir şey almamaktadır.

Köylüler, yeni yerleşme yerine geçtikleri 1924 yılından beri bağcılığa da büyük önem vermeğe başlamışlardır. Eski den köyün hiç bağı yokken bugün 350 - 400 dönüm kadar bağ vardır. Melikşah köyünde bağcılık, ilerde daha da çok gelişeceğe benziyor.

Köyün evleri, birçok orta Anadolu köylerindeki gibi kerpiçle yapılmış ve toprak damlıdır; yalnız bir katlıdır. Evlerin içi de toprakla sıvanmıştır. Evlerin pencereleri küçüktür. Yeni yapılmış olan evlerin pencereleri büyük yapılmış; fakat şimdilik ev sahibi, para bulup, pencere çerçevesi yaptıırıp ve cam taktıncaya kadar büyük yapılan pencerelere kerpiç koyarak tekrar küçültmüştür. Bu, ilerde kolaylıkla pencere yerinin açılmasına yarıyacaktır.

Evler, diğer Çubuk ilcesi köylerinde olduğu gibi, 4 kısma ayrılmıştır. Bir mutfak, bir kiler, bir yatak odası, bir de misafir odasıdır. Misafir odası, zengin, fakir herkesin evinde vardır. Misafir odalarının çoğunda büyükçe bir iki pencere bulunur. Bir sedir vardır. Odanın tabanı ve sedirin üzeri ailenin varlı vakıtlı oluşuna göre ya halı, yahut ta kilimle döşelidir. Sedirlerin üzerinde birkaç yastık vardır. Duvarlara da bir kaç resim yapıştırılmıştır. Bir de lâmba asılıdır. Odanın bir köşesinde de birkaç yatak üst üste yığılı durmaktadır. Köyün bazı tanınmış kişilerinin ve muh-

tarın evinde de bir duvar aynası, bir elbise fırçası v.s. vardır.

Köyün kültür durumu esaslı bir istikamete yönelmemiştir. 1939 da bir eğitimli okul açılmışsa da sonradan eğitmenin istifa etmesiyle, okul kapanmıştır. Bugün köy, eğitmen veya öğretmen bekliyor.

İleriki yıllarda köyün etrafındaki sıcak su kaynaklarının istifade edilir bir hale getirileceği ve bu münasebetle de köyün kolayca daha ileri bir hale getirileceği umuluyor.